

Глибока Росія:

МОСКВА В ЗОНІ ДОСЯЖНОСТІ

Що росіяни обговорювали "вКонтакте" та в "Telegram" з 11 по 17 травня

Період	11–17 травня 2026
Платформи	ВКонтакте, Telegram (регіональні спільноти)

Ключові висновки

Атака в ніч на 17 травня стала найбільшою по Московському регіону за час повномасштабної війни.

Реакція федерального телебачення полягала у мінімізації. Тему не замовчували повністю, але й не давали їй статусу центральною. Про подію коротко згадали в ранкових ефірах, до денних новин тема майже зникла, а вечірні аналітичні програми не дали їй окремого блоку. Поза головним ефіром тон був жорсткішим.

Пропагандисти говорили, що українські удари мають посіяти страх і “громадянське протистояння” в Росії. У Z-сегменті посилилася критика прогалин ППО та вимоги жорсткішої відповіді.

На фоні атаки спостерігався різкий сплеск активності в московських **Вконтакте**-групах. Публіка реагувала доволі панічно: ділились тим, що чули і бачили. Загалом в обговореннях домінували страх і відчай, подекуди переростаючи у думки про те, що “спецоперацію” пора закінчувати. Боти намагалися змінити страх на агресію щодо Києва, однак це не отримало помітного відгуку.

У **Telegram**-групах реакції регіонів за межами Москви розкололись. У прифронтових (Белгородська, Курська, Брянська області) сприймали як “звичну” новину з гіркою ноткою “нарешті і у вас”; у віддалених (Якутія, Іркутська область) — сприймали як сигнал, що війна остаточно перестала бути чимось далеким.

У **Вконтакте** більш як половина відстежуваних регіонів або взагалі не мала публікацій на тему атаки по Москві, або обмежилась одним-двома дописами без жодної помітної реакції аудиторії. У прикордонних та прифронтових регіонах простежується схожа реакція як у Telegram-групах: новину сприймали майже буденно. Тиллові регіони з активною аудиторією (Татарстан, Красноярський край, ЯНАО, Новосибірська, Свердловська області) дають найбільш різноманітну реакцію. В обговореннях виражається і втома, і сарказм, і незадоволення, але рідко справжній страх та паніка.

Окрім атаки на Москву на обох платформах активно обговорювали **ініціативу Держдуми щодо списання кредитів новим контрактикам**. Для значної частини аудиторії ця ініціатива виглядала не як соціальна підтримка військових, а як свідчення гострої нестачі добровольців і спроба держави компенсувати це фінансовими стимулами.

Відставка за власним бажанням В'ячеслава Гладкова з посади губернатора Белгородської області та призначення на його місце в.о. очільника області Александра Шуваєва стали найбільш емоційними політичними подіями тижня в прикордонних областях. Публіка демонструвала рідкісну високу підтримку экс-губернатору Гладкову.

1. МОСКВА В ЗОНІ ДОСЯЖНОСТІ

Середина травня 2026 року стала помітним моментом у війні далеких ударів між Україною та Росією. Для України це був черговий етап перенесення тиску на російську воєнну економіку і тилу інфраструктуру. Для Росії — болісний інформаційний епізод: атака дісталася не прикордонних регіонів, а столиці та найближчого до неї промислового поясу. За доступними даними, саме атака в ніч на 17 травня стала найбільшою по Московському регіону за час повномасштабної війни: російське Міноборони заявило про 556 збитих БпЛА по країні, а мер Москви Сергій Собянін — про понад 120 дронів, збитих на підльотах до столиці за добу. Російські цифри перехоплень у цьому звіті подані як офіційні заяви, оскільки незалежно перевірити їхній повний обсяг наразі неможливо.

Українська сторона подала ці удари як відповідь на російську повітряну кампанію проти українських міст. Президент Володимир Зеленський назвав удар по Московському регіону “цілком справедливою відповіддю” на російські атаки по цивільних в Україні, а [СБУ та Сили оборони підтвердили ураження військово-промислової та паливної інфраструктури](#): Московського НПЗ, Солнечногорської паливної станції, Володарської нафтоперекачувальної станції та заводу мікроелектроніки “Ангстрем” у Зеленограді. Надалі [Reuters](#) повідомило, що Московський НПЗ тимчасово зупинив переробку для зниження ризиків після атаки, хоча джерела агентства не говорили про значні руйнування самого підприємства. Це важлива деталь: навіть обмежені пошкодження або ризики можуть давати операційний ефект, якщо йдеться про вузли паливної логістики біля столиці. Російський воєнний аналітик Руслан Левієв у коментарі [“Медіазоні”](#) також звертав увагу, що масовані нальоти створюють великі труднощі для ППО, а дрони можуть втрачати навігацію через РЕБ або помилки маршруту.

1.1. Російська офіційна реакція: не розгорнути дискусію про вразливість

Офіційна російська лінія будувалася навколо слова “теракт”. [Марія Захарова назвала атаку на Москву “масовим терактом” Києва, здійсненим “під звуки Євробачення” та “на гроші ЄС”](#), стверджуючи, що цілями були цивільні об’єкти. [Дмитрій Песков ще 8 травня, коментуючи українські удари по транспортній інфраструктурі на півдні РФ](#), говорив про “терористичну натуру київського режиму”. Після 17 травня ця формула дозволила Кремлю не говорити предметно про те, чому московський регіон виявився доступним для такої кількості дронів, і перевести розмову в морально-правову площину.

Показовим став епізод із запитанням пропагандиста Павла Зарубіна до Пескова про те, чи має значення ядерний статус держави, якщо її можна атакувати дронами. У переказі [Charter97](#) Песков не відповів по суті про ППО, а звів відповідь до тези, що

ядерне стримування є інструментом захисту від загрози існуванню держави. Це виглядало як свідомо відмова підвищувати ставки в офіційному коментарі.

Регіональні чиновники діяли в іншій ролі. Мер Москви Собянін і губернатор Московської області Воробйов публікували короткі оперативні зведення: кількість збитих дронів, адреси пошкоджень, робота екстрених служб, допомога родинам загиблих. При цьому за кілька днів до атаки московська антитерористична комісія заборонила публікувати фото й відео наслідків ударів БпЛА, залишивши фактичну монополію за офіційними повідомленнями.

1.2. Державні медіа: коротко про Москву, довше про російську силу

Найвиразніша реакція федерального телебачення полягала у мінімізації. [За моніторингом Meduza](#), “Первый канал”, “Россия 1” і НТВ згадали жертви та пошкодження лише коротко в ранкових недільних випусках 17 травня; до денних новин тема майже зникла, а вечірні аналітичні програми не дали їй окремого блоку. У “Вестях недели” Дмитрій Кісельов після тривалого сюжету про ракету “Сармат” лише побіжно переказав зведення про збиті дрони; НТВ та “Первый канал” у головних підсумкових програмах не зробили з атаки на столицю центральної події.

Поза головним ефіром тон був жорсткішим. У програмі Володимира Соловйова Маргарита Симоньян говорила, що українські удари мають посіяти страх і “громадянське протистояння” в Росії. У Z-сегменті, [за оцінкою ISW](#), посилилася критика прогалин ППО та вимоги жорсткішої відповіді, включно з радикальними закликами, які не дорівнюють позиції Кремля, але показують тиск з боку ультрапатріотичного середовища.

1.3. Реакція російського суспільства: моніторинг ВКонтакте

У ВКонтакте більш як половина відстежуваних регіонів або взагалі не мала публікацій на тему атаки, або обмежилась одним-двома дописами без жодної помітної реакції аудиторії. Зокрема у Дагестані, Бурятії, Алтай, Санкт-Петербурзі, Пермському, Краснодарському, Алтайському краях, Мурманській, Кемеровській, Волгоградській, Саратовській, Іркутській, Калузькій областях жодних слідів обговорення. У Калінінградській публікації були, але коментарі зачищені.

У прикордонних та прифронтових регіонах (Белгородській, Курській та Воронежській областях) простежується реакція у стилі “для нас це вже звична ситуація”, бо обстріли та атаки там тривають постійно.

Тиллові регіони з активною аудиторією (Татарстан, Красноярський край, ЯНАО, Новосибірська, Свердловська області) дають найбільш різноманітну реакцію. В обговореннях виражається і втома, і сарказм, і незадоволення, але рідко справжній страх та паніка.

Основні емоційні реакції

Заклики до ескалації та ударів по Україні

Домінуючим напрямом реакцій стали вимоги жорсткої відповіді Україні. Користувачі закликали до ударів по Києву або навіть застосування ядерної зброї. Подібні коментарі масово фіксувалися у Башкортостані Ростовській області, Свердловській області, Челябінській області, ТО ОРДЛО та низці інших регіонів.

Ростов

Игорь Марков: *Пару тройку Ярсов и давно бы удалили эту ошибку 404 с карты. Всё резину тянут с ней.*

17 мая в 8:00 ♥ 109

У Московській області такі меседжі просували переважно кремлеботи. Схожа ситуація в Свердловській і Тюменській областях. Найбільш органічні агресивні заклики були в Ростовській області та ТО ОРДЛО, які при цьому поєднуються зі скепсисом щодо реальної готовності влади діяти і питаннями про “червоні лінії”.

Втома від війни та запит на завершення конфлікту

У значній кількості регіонів фіксувалися коментарі про втому від війни та бажання завершення бойових дій. Найбільш помітно це проявлялося у Татарстані, Ямало-Ненецькому АО, Новосибірській, Белгородській областях. Користувачі ставили питання “скільки це буде тривати”, обговорювали погіршення рівня життя та висловлювали розпач через постійні атаки.

У частині регіонів аудиторія ставила під сумнів ефективність офіційної риторики та системи безпеки. У Новосибірській області офіційні заяви про контроль ситуації викликали сарказм і роздратування. Окремо висміювалися тези про “грізну зброю” РФ, яка не здатна захистити Москву від регулярних атак БПЛА.

Белгород

Станислав Ц: *С другой стороны не только Курску и Белгороду ежедневно страдать, живут и не знают вообще, что происходит,*

17 мая в 10:07 ♥ 261

Недовіра до влади та цензури

У кількох регіонах фіксувалося невдоволення інформаційними обмеженнями. У Красноярському краї критикували заборону на публікацію фото й відео наслідків атак, трактуючи це як спробу приховати масштаби ударів.

У Ямало-Ненецькому АО користувачі іронізували над підготовкою влади до атак через заборону публікацій про БПЛА, а також прямо згадували, що у 2022 році росіян запевняли, ніби війна “не прийде на територію Росії”.

Також окремо простежувалася критика відключень інтернету та блокувань месенджерів, які, за словами користувачів, не вплинули на ефективність атак БПЛА.

Частина коментаторів висміювала офіційні формулювання про “хлопки” та “обломки”.

Регіональні особливості

Як Москва реагувала на “прильоти”?

Різкий сплеск активності в московських групах спровокували атаки безпілотників на Москву та Підмосков'я 17 травня.

- ↪ Новини ширилися не у всіх московських пабліках.
- ↪ Кількість БПЛА в повідомленнях не уточнювалась.
- ↪ Публіка реагувала переважно панікою: ділились тим, що чули і бачили.
- ↪ Боти намагалися направити вектор страху на агресію щодо Києва, що не отримало помітного відгуку у публіки.

Москва

Эльвира Боровинская: В 4:30 проснулись от очень мощных взрывов. Собаки бесновались. Насчитали 9 **ОЧЕНЬ** мощных взрывов. Которые невозможно перепутать с чем либо. Выяснили уже по новостям, что буквально в 1км от нас.

Соболезнования пострадавшим 🙏

24 минуты назад

Загалом в обговореннях домінували страх і відчай, подекуди переростаючи у думки про те, що “спецоперацію” пора закінчувати.

Інші регіони

- ↪ У ЯНАО прокремлівська частина аудиторії трактувала удари як спробу України зірвати можливі домовленості, а скептично налаштовані користувачі, навпаки, ставили під сумнів саму готовність Кремля до миру, звертаючи увагу на те, що після “парадного” перемир'я Росія сама завдала масованого удару.
- ↪ У Самарській області зафіксовано показову байдужість та навіть радість з приводу пожеж у Москві.
- ↪ У Липецькій області користувачі переносили сценарій московської атаки на власний регіон, припускаючи, що аналогічний удар по Липецьку матиме катастрофічні наслідки. Також там звучала критика влади та партії “Єдина Росія”.
- ↪ У Нижньгородській області акцент був на побутових незручностях через перенаправлення авіарейсів та страх за власну безпеку.

1.4. “Удари возмездия”: як Росія легітимізує обстріли України

Російська формула “відплати” була помітною ще до атаки 17 травня. 6 травня [МЗС РФ закликала іноземні дипломатичні місії евакуювати персонал із Києва](#) на випадок масованого удару, якщо Україна спробує зірвати парад 9 травня; Захарова говорила про “невідворотність” російської відповіді. [15 травня Міноборони РФ заявило](#), що з 12 до 15 травня завдало масованого і двох групових ударів “у відповідь на терористичні атаки України по цивільних об'єктах” на території РФ; серед цілей були названі підприємства ВПК, енергетична, транспортна і портова інфраструктура, військові аеродроми, склади та місця запуску БПЛА. 18 травня, вже після удару по Москві, [Міноборони повторило майже той самий шаблон](#) і заявило про масований удар по

підприємствах ВПК, ТЕК, транспортній і портовій інфраструктурі та аеродромах України, завершивши повідомлення формулою “ціль удару досягнута”.

У формальних комюніке частіше звучить “в ответ”, тоді як “удар возмездия” активніше використовують провладні медіа й заголовки. Офіційна мова лишається бюрократичною і придатною для дипломатичного вжитку, а медійна мова додає каральний, емоційний зміст. Так російська аудиторія отримує простий ланцюг: Україна атакує Росію, отже Росія має моральне право бити по Україні.

Найважчий епізод цієї хвили стався в Києві в ніч на 14 травня. За даними Повітряних сил України, Росія запустила 56 ракет різних типів і 675 ударних дронів; [Kyiv Independent повідомив](#) про щонайменше 24 загиблих і 48 поранених, серед загиблих були троє дітей, а в Дарницькому районі було зруйновано частину житлового будинку. За день до цього, 13 травня, Росія застосувала понад 800 дронів у тривалому денному ударі по Україні; [за українськими повідомленнями](#), загинули щонайменше 14 осіб, понад 80 були поранені.

Як реагували Вконтакте на удари РФ по Києву та інших містах України

У багатьох регіонах новини про удари РФ по Києву та інших міст України або взагалі були відсутні, або публікувалися без активного обговорення. Водночас там, де реакції були присутні, домінували три основні тенденції:

- Підтримка “ударів у відповідь”. Найбільш агресивні реакції фіксувалися у Ростовській, Свердловській, Тюменській областях, Калінінградській області та ТО ОРДЛО. У коментарях переважали заклики “бити сильніше”, “знищити Україну” та “помститися за удари по РФ”. Частина коментаторів прямо вимагала атак по Києву та Банковій.
- Критика слабкості російської влади за неспроможність досягти цілей “СВО”. Найбільше звучала в Воронежській, Новосибірській, Омській, Псковській областях.
- Зростання запиту на завершення війни. Зокрема у Санкт-Петербурзі, Курській, Белгородській областях.

Ростов

Максим Дель: *Когда же Путину хватит воли, чтобы признать что он обосрался и в этой войне уже никто не победит, но нет такие как он не умеют признавать проигрыш своей «геостратегии»*

15 мая в 8:46 ♥ 51

Максим Дель: *Елена, получается что на диване умнее, чем в Кремле*

15 мая в 9:08 ♥ 32

2. Тиждень у російському регіональному "вКонтакте" та в "Telegram"

2.1. Масовані атаки БПЛА на регіони РФ / удар по Рязані

Окрім атак на Москву, важливою за охопленням темою стали атаки безпілотників на інші російські регіони, які фактично сформували основний "воєнний" порядок денний на обох платформах. Атака на Рязань (3 загиблих, 12 поранених) стала центральним медіаподією, що обговорювалась в більшості регіонів.

У публіках вКонтакте в реакціях значно частіше лунали заклики до "жорсткої відповіді" та нових ударів по Києву, особливо в Московській і Тюменській областях. Telegram-аудиторія натомість частіше переходила до рефлексії щодо вразливості цивільного населення, неефективності ППО та загального відчуття беззахисності.

Омськ

Иван Шилен: Странно, почему постоянно пишут, что упали обломки БПЛА на жилье дома и на производства, я так понимаю, что если это обломки, то виновато ПВО, которое сбивало над жилым сектором. Почему БПЛА до сих пор спокойно пролетают через полстраны тоже не совсем понятно, где стоит ранний рубеж обнаружения? Где несколько линий обороны страны? Прилетают как к себе домой...

15 мая в 8:44 ♥ 155

Тюмень

Галина Данилова: Выходит, дешевле завалы разгребать, чем пиз..нуть по Киеву

3 часа назад ♥ 116

Спільним для обох платформ є роздратування через блокування інтернету під час атак та заборону знімати й публікувати відео наслідків. Інформаційний контроль у цьому випадку сприймається як спроба приховати реальний масштаб подій.

2.2. Списання кредитів до 10 млн рублів для нових контрактників, посилення контролю за військовим обліком і призовом

Ініціатива Держдуми щодо списання кредитів новим контрактникам викликала широкий резонанс у регіональних спільнотах, зокрема в Татарстані, Ростовській, Курській, Псковській, Омській області. Попри різницю в стилі комунікації між платформами, загальна логіка реакцій виявилася практично однаковою.

Для значної частини аудиторії ця ініціатива виглядала як свідчення гострої нестачі добровольців і спроба держави компенсувати це фінансовими стимулами. В активних обговореннях користувачі звертали увагу на принципову нерівність: кредитні пільги

поширюються лише на нових контрактників, тоді як мобілізовані, які воюють уже кілька років, не отримують аналогічних компенсацій.

Також повідомлялося, що прокурори всіх рівнів отримали повноваження контролювати облік у держорганах, у роботодавців і у ВНЗ. Користувачі сприймали це як “майже мобілізацію” без її формального оголошення. Цей захід сприймається у зв'язці зі списанням кредитів контрактникам, як комбінація батога і пряника. Публіка схиляється до думки, якщо держава паралельно пропонує настільки масштабні фінансові пільги та посилює систему контролю за призовом, то це означає, що проблема нестачі добровольців набуває критичного масштабу.

Самара

Элина Левицкая: Вот Владимир Путин очень хочет воевать — вот пусть он со своим бескрайним гаремом и бесчисленным потомством и воюет. У него там огромная крестьянская семья — хватит всех на все войны, а мы будем жить в мире и согласии со своими соседями и воевать ни с кем не пойдём. Более того, мы все намеренны законным путем выйти из состава РФ, поскольку мы устали от беспредела и безвластия власти, мы не согласны с политикой действующего правительства, мы не согласны жить в таких нечеловеческих условиях и отдавать своих детей, мужей, отцов и братьев на смерть.

15 мая в 17:51 ♡ 51

2.3. Тарифи ЖКГ зростуть на 36% до 2029 року

Майбутнє підвищення тарифів ЖКГ стало однією з наймасовіших за географією обговорення на обох платформах, що зробило цю новину фактично загальнонаціональною.

Тональність реакцій у Telegram і ВКонтакте виявилася майже ідентичною. Домінували гірка іронія, втома та відчуття безвиході. Користувачі сприйняли новину як чергове підтвердження давно звичної закономірності: ціни стабільно зростають, тоді як доходи населення не встигають за цим зростанням.

Показовою стала реакція в Тюменській області, де вже не бачать сенсу обговорювати постійні здорожчання. У Саратовській області критику тарифної політики з боку Володіна назвали “показухою”.

Ямал

Дени Ахаев: Про тарифы понятно, а заработная плата на сколько взлетит?

2 часа назад ♡ 18

На обох платформах помітною була й спроба бот-мереж пом'якшити негативну реакцію, однак аудиторія майже не взаємодіяла з цими повідомленнями.

2.4. Офіційна статистика vs реальний досвід: зарплати, ВВП, “зростання”

Тема розриву між офіційною економічною статистикою та повсякденним досвідом населення залишалася однією з найстійкіших у регіональних дискусіях тижня.

У ВКонтакте вона проявлялася через різні інформаційні приводи, однак усі вони зрештою зводилися до однієї й тієї самої реакції — тотальної недовіри до державних економічних показників.

У Самарській області користувачі різко реагували на заяви Путіна про зростання ВВП на 1,8%, коментуючи їх фразами на кшталт “живе у вигаданому світі”. У Волгоградській області та Краснодарському краї аудиторія іронізувала над словами Решетнікова про те, що Росія “випередила США за темпами економічного зростання”. У Ленінградській області схожу реакцію викликали дані про нібито зростання зарплат на 87% — користувачі обговорювали, що такі цифри існують “лише в уяві тих, хто при владі”.

Санкт-Петербург

Tasenska Schalkowa: *Не правильно написали на 87% подняли цены на проезд и на цены в магазинах 😞 и зарплаты в Смольном 😞*

13 мая в 12:28 ❤️ 173

У Telegram ця суперечність між офіційною риторикою та реальністю отримала ще більш показове відображення. 12 травня одночасно поширювалися дві новини: про зростання зарплат на 23,9% і про те, що кожна четверта компанія в Росії скорочує персонал. Саме друга тема стала вірусною й зібрала тисячі пересилань, тоді як повідомлення про “зростання зарплат” майже не викликало інтересу аудиторії.

На обох платформах механізм реакції однаковий. Офіційна статистика не спростовується через факти, вона висміюється через власний досвід. Довіра до будь-яких державних економічних показників на обох платформах низька, і саме ця нульова довіра є стійким фоновим маркером тижня.

2.5. Окремі регіональні обговорення в Вконтакте

Обмін військовополоненими за формулою “205 на 205”. Обмін полоненими став однією з небагатьох “воєнних” тем тижня, яка викликала відносно консолідовану та позитивну реакцію. Коментатори щиро раділи поверненню своїх земляків і рідних. Поряд з цим в Кемеровській, Омській і Псковській областях мало й місце відчуття безвиході. Користувачі писали, що “їх усе одно знову відправлять на фронт” та називали ситуацію “безпросвітним сюрсом і божевіллям”.

Відставка губернатора Гладкова та призначення Шуваєва

Відставка за власним бажанням В’ячеслава Гладкова та призначення на його місце в.о. губернатора Белгородської області Александра Шуваєва стали найбільш емоційними політичними подіями тижня в в Белгородській, Курській і Ростовській областях.

Які були публікації? Тема об’єднує одразу кілька інформаційних приводів: сам факт відставки губернатора, призначення нового в.о., яким став ветеран СВО, а також супровідний медійний фон. В Белгородській області медіа публікували прощальне відео В. Гладкова, повідомляли, що президент нагородив його орденом

Александра Невського, цитували заяви Пескова про те, що Гладкову запропонують нову посаду, а також публікували біографію нового в.о..

Як реагувала публіка?

- **Сприйняття відставки Гладкова.** Гладков користувався певною популярністю серед народу. Важливу роль в цьому грала комунікація, яку губернатор оперативно вів із населенням. Після повідомлень про його відставку публіка висловила надзвичайно високий рівень підтримки. В жодному іншому регіоні не спостерігалось такого рівня підтримки чиновника. Коментатори переконані, що Гладков працював саме в інтересах населення.
- **Ставлення до центральної влади.** Рівень негативного ставлення до центральної влади серед белгородців, суб'єктивно, різко зріс. Частина аудиторії вважає, що Путін “зрадив” регіон, призначивши Шуваєва, та припускає, що на Гладкова чинили тиск, аби він подав у відставку.
- **Реакція на нового губернатора.** Публіка Шуваєва вважає некомпетентним, зазначають, що військові мають займатися своєю справою, а не керувати областю. Частина коментаторів бачить загрозу в новому губернаторі-”свошнику”, побоюючись, що область може перетворитися на плацдарм бойових дій. Після його призначення Белгород був атакований ЗСУ. Публіка почала запитувати, де перебуває новий губернатор, оскільки він не надав жодної оперативної інформації щодо ситуації.
- **Що писали кремлеботи?** У публіках з'явилася велика кількість ботів, які намагалися дискредитувати В. Гладкова, звинувачуючи його у фінансових махінаціях, однак цим повідомленням активно протистояли реальні мешканці Белгородщини. Також у публіках видаляли старі коментарі, в яких йшлося про військовий непрофесіоналізм Шуваєва, його “дивні накази” та великі втрати особового складу під Авдіївкою.

Белгород

Наталья Шалиманова: *Белгородцы не простят отставку Гладкова!!!
Не мог Гладков по собственному желанию бросить область, не мог!!!*

13 мая в 20:02 ♥ 1126

Методологія

Що це за проєкт. Системний моніторинг настроїв у російських регіонах — з фокусом на критичних і негативних дописах як індикаторі того, що дратує, лякає або обурює людей. Висновки спираються на два паралельні джерела.

ВКонтакте. Спостереження аналітиків, які працюють у регіональних російських спільнотах ВК — у відібраних регіонах усіх восьми федеральних округів РФ, а також на ТО Криму та ТО ОРДЛО.

Telegram. Близько 410 регіональних російських каналів — регіональні новинні канали, міські паблики, обласні ЗМІ, локальні “чат-боти” з аудиторією від кількох тисяч до десятків тисяч підписників. Покриття — всі російські регіони та окуповані території Криму і ОРДЛО.

Цитати у тексті звіту подані дослівно.